

Alkotmánybíróság
Nagykanizsai Járásbíróság
5.P.20.988/2013. szám
Nagykanizsai Járásbíróság
5.P.20.607/2016. szám

ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG	
Ügyszám: <i>IV/290-0/2019</i>	
Érkezett: 2019 FEBR 12.	
Példány: <i>1</i>	Kezelőiroda:
Melléklet: <i>12 db</i>	<i>lu</i>

útján

Tisztelt Alkotmánybíróság!

Az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény 27. §-a alapján az alábbi
alkotmányjogi panaszt

terjesztem elő.

Kérem a Tisztelt Alkotmánybíróságot, állapítsa meg a **Zalaegerszegi Törvényszék mint másodfokú bíróság 3.Pf.21.495/2016/3.** számú jogerős ítéletének, valamint a **Kúria mint felülvizsgálati bíróság Pfv.III.22.090/2017/4.** számú ítéletének alaptörvény-ellenességét, és az Abtv. 43. §-ának megfelelően semmisítse meg azokat, mivel sértik az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdésében, a C) cikk (1) bekezdésében, a XV. cikk (2) bekezdésében, a XXIV. cikk (1) bekezdésében, a XXVIII. cikk (1) és (7) bekezdésében, és a 28. cikkében foglaltakat.

Utalok az Abtv. 51. § (1) bekezdésére és 52. § (1b) bekezdés a) pontjára, mint az Alkotmánybíróság hatáskörét megalapozó törvényi rendelkezésre és az Abtv. 27. §-ában foglalt alkotmányjogi panasz hatáskörben (valódi panasz) kérem az Alkotmánybíróság eljárását.

Kérelmem indokolása:

1. Az indítvány benyújtásának törvényi és formai követelményei

a) A pertörténet és a tényállás rövid ismertetése, a jogorvoslati lehetőségek kimerítése

Felperesként kereseti kérelemben kértem a Nagykanizsai Járásbíróságot, kötelezze a XXXXXXXXXX alperest, hogy *vadkár megfizetése* címén fizessen meg 7.058.105.- Ft-ot, valamint ezen összeg 2013. augusztus 23. napjától a kifizetés napjáig járó késedelmi kamatát, valamint 233.172.- Ft jegyző által kirendelt kárszakértői szakértői díjat és kérem az alperes perköltségeiben való marasztalását.

A **Nagykanizsai Járásbíróság 5.P.20.988/2013/55. számú ítéletében** kötelezte az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg részemre 3.935.479 Ft, /azaz hárommillió-kilencszázharmincötezer-négyszázhetenkilenc/ Ft-ot és ezen összeg után 2013. augusztus 23. napjától a kifizetés napjáig járó, félévente változóan, a késedelemmel érintett naptári félévet megelőző félév utolsó napján érvényes jegybanki alapkamattal megegyező mértékű késedelmi kamatát, valamint 121.600.- /azaz egyszázhuszonegyezer-hatszáz/ Ft jegyzői eljárásban felmerült költséget. A bíróság ezt meghaladóan a keresetemet elutasította.

Az ítélet ellen én is és az alperes is fellebbezést terjesztettünk elő, amelynek folytán a **Zalaegerszegi Törvényszék, mint másodfokú bíróság a 3.Pf.20.125/2016/4. számú végzésével** az elsőfokú ítéletet hatályon kívül helyezte és az elsőfokú bíróságot új eljárás lefolytatására, újabb határozat hozatalára utasította. A Zalaegerszegi Törvényszék határozatában rámutatott, hogy az elsőfokú bíróság ítélete az indokolását tekintve következetlen levezetést, az összegszerűséget tekintve pedig követhetetlen számítást tartalmaz, a marasztalási összeg meghatározása körében részben iratellenes, egymásnak is ellentmondó megállapításokat sorakoztat fel. A másodfokú bíróság iránymutatásában kifejtette, hogy az elsőfokú bíróságnak a megismételt eljárásban az indokolási kötelezettségét teljesítve kell meghoznia az érdemi határozatát és annak az alperes marasztalása esetén egyértelmű és követhető számítást kell tartalmaznia a vadkár összegének meghatározása körében.

A **Nagykanizsai Járásbíróság 5.P.20.607/2016/3. számú ítélete** alapjául az igazságügyi szakértő 47. ssz. alatt előterjesztett igazságügyi szakértői vélemény kiegészítését vette figyelembe, azonban attól eltérően fogadta el.

Az első fokú bíróság ezen ítéletében kötelezte az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a részemre 6.097.663.-Ft-ot és ezen összeg után 2013. augusztus 23. napjától a kifizetés napjáig járó, félévente változóan, a késedelemmel érintett naptári félév utolsó napján érvényes jegybanki alapkamattal megegyező mértékű késedelmi kamatát valamint 388.600.-Ft perköltséget, továbbá 200.500.-Ft jegyzői eljárásban felmerült költséget.

Ezt meghaladóan a keresetemet elutasította, rendelkezett a perköltség és a feljegyzett illeték megfizetéséről is.

Az első fokú bíróság **5.P.20.607/2016/3. számú ítélete** ellen az alperes és én is fellebbezéssel éltünk. Az alperes fellebbezésében az elsőfokú ítélet megváltoztatását és a kereset teljes elutasítását, a felperesnek az elsőfokú és másodfokú eljárás költségeiben való marasztalását kérte. Álláspontja szerint a felperes kárát az általa megbízott [REDACTED] mezőgazdasági vadkárszakértő állapította meg helyesen, a szakmai szabályok figyelembevételével. Sem a jegyző által kirendelt [REDACTED] szakértő, sem pedig a perben kirendelt szakértő szakvéleménye az elmaradt termésmennyiség megállapítása, illetve ebből következően a felperes kára megállapításánál nem vehető figyelembe.

Az alperes ezen álláspontját azzal indokolta, hogy [REDACTED] a tevékenysége során nem tartotta be a rá vonatkozó jogszabályi előírásokat, nem felelt meg a 2004. évi CXL. törvénynek, valamint a 79/2004. (V.04.) Fvm. rendelet 84.§ (2) bekezdésében foglaltaknak a mezőgazdasági és vadkárrok becsléséhez alkalmazott jegyzőkönyv,

mert nem tartalmazta a felek képviselőinek aláírását. Ezen túl alperesi álláspont szerint [REDACTED] nem végzett a termésmennyiség megállapítása érdekében becő gyűjtést, morzsolást, illetve rostálást és szelelést, végül mérést, kárszámítása kizárólag szubjektivitáson alapul. Az alperesi fellebbezési kérelem szerint a károsodott terület nagyságát is csak becsülte a szakértő, de nem mérte fel. Miután a bizonyítás a felperest terheli, a [REDACTED] által végzett kárfelmérés pedig nem felel meg a szakmai szabályoknak, ebből következően nem szolgálhat az ítélet alapjául. Az alperes kifogásolta, hogy az elsőfokú bíróság semmilyen módon nem vette figyelembe a megítélése szerint megalapozott és a szakma szabályainak megfelelő [REDACTED] által készített szakértői szakvéleményt, holott az mérésen és nem szubjektív becslésen alapult, így ezen szakvélemény vonatkozásában a visszaellenőrzés lehetősége is fennállt.

Én az előterjesztett fellebbezésemben az elsőfokú ítélet részbeni megváltoztatását kértem akként, hogy a másodfokú bíróság a keresetnek teljes egészében adjon helyt. Előadtam, hogy az elsőfokú eljárás során **bizonyítottam**, hogy **intenzív művelést** folytatok, ezért a 4,6 t/ha termésátlag elérhető lett volna vadkár hiányában az általa művelt földterületeken. Kifogásoltam, hogy a perben eljáró igazságügyi szakértő részben figyelembe vette [REDACTED] alperes által megbízott szakértő (magánszakértő) „szakvéleményét”, holott az a következetes bírói gyakorlat szerint

[REDACTED]
kármegeosztást javasolt a felperes terhére, azonban ennek semmiféle racionális okát nem adta.

A **Zalaegerszegi Törvényszék 3.Pf.21.495/2016/3.** számú jogerős ítéletével az elsőfokú ítéletet részben megváltoztatta és az alperest terhelő marasztalás összegét 3.762.323.-Ft-ra és ennek az elsőfokú ítélet szerint késedelmi kamatára leszállította, egyebekben az elsőfokú ítéletet helybenhagyta.

A 2017. augusztus 17. napján kelt felülvizsgálati kérelmemet követően a **Kúria mint felülvizsgálati bíróság Pfv.III.22.090/2017/4.** számú ítéletével a jogerős ítélet hatályában fenntartotta. Megítélése szerint a másodfokú bíróság a Pp. 206. § (1) és (3) bekezdésének *megfelelő mérlegelésével* jutott az elsőfokú bíróságtól eltérő álláspontra az *összegszerűség* tekintetében. Rámutatott az *összegszerűség* megállapításánál a másodfokú bíróság megalapozottan vette figyelembe a perben kirendelt szakértő szakmailag megfelelően megindokolt, logikai ellenmondásoktól mentes szakvéleményét és annak megállapításait, szemben a korábban született két szakvéleménnyel, amelyekkel kapcsolatos aggályokat a perbeli szakértő szakmailag megindokolt.

b) A jogorvoslati lehetőségek kimerítése

A **Nagykanizsai Járásbíróság 5.P.20.988/2013/55.** számú ítélete ellen fellebbezést terjesztettem elő, részben ennek és alperes fellebbezésének következménye volt a **Zalaegerszegi Törvényszék, mint másodfokú bíróság a 3.Pf.20.125/2016/4.** számú végzése.

A **Nagykanizsai Járásbíróság 5.P.20.607/2016/3. számú** ítéletét ugyancsak fellebbezéssel támadtam, a másodfokú eljárásban született a **Zalaegerszegi Törvényszék 3.Pf.21.495/2016/3. számú** jogerős ítélete.

A 2017. augusztus 17. napján kelt felülvizsgálati kérelmemet követően a **Kúria mint felülvizsgálati bíróság Pfv.III.22.090/2017/4. számú** ítéletével határozott.

Az ügyben nincs folyamatban felülvizsgálati eljárás a Kúria előtt, illetve perújítás (jogorvoslatot a törvényesség érdekében).

c) Az alkotmányjogi panasz benyújtásának határideje

Az alkotmányjogi panasz alapjául szolgáló bírói döntés kézbesítése időpontjának és módjának pontos megjelölése; **Kúria mint felülvizsgálati bíróság Pfv.III.22.090/2017/4. számú** ítéletét korábban eljáró jogi képviselőm 2018. december 3.-án vette kézhez.

Az Abtv. 30. § (1) bekezdése szerinti határidő (az alkotmányjogi panasz benyújtására alapjául szolgáló bírói döntés közzétételétől számított 60 nap) megtartásra került.

d) Az indítványozó érintettségének bemutatása

Fenti számú eljárásokban érintettségem személyes és közvetlen, ugyanis az eljárásokban felperes voltam, a perek jogaimra és kötelezettségeimre közvetlen hatást gyakoroltak.

Egyedi ügyben érintett természetes személy vagyok, az alkotmányjogi panasszal támadott határozatok olyan ügyben születettek, amelyekben felperesként szerepeltem. Jogorvoslati lehetőségeimet már kimerítettem, további jogorvoslati lehetőség nincs számomra biztosítva, a panaszt az Abtv. 30. § (1) bekezdése szerint a sérelmezett döntés kézbesítésétől számított hatvan napon belül nyújtottam be írásban.

e) Annak bemutatása, hogy az állított alapjogsérelem a bírói döntést érdemben befolyásolta vagy a felmerült kérdés alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés

Állított alapjogsérelemem a bírói döntéseket érdemben befolyásolja ugyanis a Kúriai döntéssel hatályában fenntartott **Zalaegerszegi Törvényszék 3.Pf.21.495/2016/3. számú** jogerős ítélete az **ítéleti bizonyosság** fogalma mögé bújva mentesítette magát a tényállás teljes körű feltárásának kötelezettsége, a per eldöntéséhez szükséges tények feltárásának szükségessége alól, ami oda vezetett, hogy a bíróság egy olyan igazságügyi szakértői álláspontot vett határozatának alapjául, amely [REDACTED] [REDACTED] okszerűtlen, téves megállapításokat tartalmazó, logikailag ellenmondásos magánvéleményét vette alapul, ami a perben csak, mint a fél előadásaként lehetett volna figyelembe venni (**BH 1992.270**). [REDACTED] peresi magánszakértő volt az a személy, aki a vadak taposásával, rágásával okozott következményt nem kárként, hanem előnyként, haszonként kívánta bemutatni. Továbbá ugyanezen igazságügyi szakértői vélemény a terméshozam – mint mennyiségi jelzőszám – tekintetében egy

elméleti számmal kalkulált úgy, hogy a termés hozam a perben a felek között nem is volt vitás, a vonatkozásban egyezett az álláspontjuk.

A Zalaegerszegi Törvényszék határozatában egy olyan fiktív jelzőszámra is – „**járási termésátlag**”-ra - hivatkozik, amelyet megdönthetetlen bizonyítékként, hivatkozási alapként kezel, amely ellen ne lehetne bizonyítással élni, kvázi köztudomású tényként értékelve azt.

A **teljes reparáció** elvén nyugvó magyar kártérítési jog szabályait felrúgva, a másodfokú bíróság „mérlegelési jogkörére” hivatkozással változtatta meg az elsőfokú bíróság ítéletét, ügyet sem vetve fentebb kifejtettekre és azon - általam a perben hangsúlyozott - tényre, hogy a járási termésátlagon számolva nem is lehetne rentábilisan, nyereségesen termelni.

2. Az alkotmányjogi panasz benyújtásának érdemi indokolása

a) Az Alaptörvény megsértett rendelkezéseinek pontos megjelölése

Az alkotmányjogi panasz indítványomban kifejezetten utalni kívánok a **tisztességes tárgyaláshoz (eljáráshoz)**, a **jogbiztonsághoz** és a **hatékony jogorvoslathoz** fűződő, nevesített alkotmányos jogaimra.

A másodfokú (**3.Pf.21.495/2016/3.**) és a kúriai határozat, illetőleg a lefolytatott polgári peres eljárás az Alaptörvény XV. cikkben foglalt **esélyegyenlőség**, valamint XXVIII. cikk (1) bekezdésében biztosított **tisztességes eljáráshoz való jogomat** sértette, mely jogsérelem részben magába foglalja a XXVIII. cikk (7) bekezdésében biztosított **hatékony jogorvoslathoz való jogot** is.

Az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdése által deklarált jogállamiságból fakadó jogbiztonság követelménye is sérült a polgári eljárásban.

Összefoglalva, sérültek az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdésében, a C) cikk (1) bekezdésében, a XV. cikk (2) bekezdésében, a XXIV. cikk (1) bekezdésében, a XXVIII. cikk (1) és (7) bekezdésében, a 26. cikk (1) bekezdésében és a 28. cikkében foglalt jogaim.

b) A megsemmisíteni kért bírói döntés alaptörvény-ellenességének indokolása

A Zalaegerszegi Törvényszék **3.Pf.21.495/2016/3.** számú jogerős ítéletének és a Kúria mint **felülvizsgálati bíróság Pfv.III.22.090/2017/4.** számú ítéletének meghozatala kapcsán az eljáró bíróságok súlyosan sértették a **döntéshez való jogosultságomat** és messze nem tettek eleget **indokolási kötelezettségüknek** sem.

A Nagykanizsai Járásbíróság 5.P.20.607/2016/3. számú ítélete ellen a törvényes határidőn belül megfelelő szakmai megalapozottságú, indokolással ellátott, részletesen kidolgozott fellebbezést terjesztettünk elő.

A másodfokú bíróság ítéletében érveimet egy fél mondattal söpörte le az asztalról, mintegy prejudikálva; „ugyanakkor a fellebbezés nem tartalmaz olyan érdemi

indokolást, illetve érvelést, amelynek elfogadása esetén az elsőfokú ítélet a felperesre kedvezőbben megváltoztatható lett volna.”, egyebekben a fellebbezésben foglaltakra még csak nem is utalt (Zalaegerszegi Törvényszék 3.Pf.21.495/2016/3. számú jogerős ítélet 3. oldal, 6. bekezdés).

A Kúria pedig határozatában „*megfelelő mérlegelés*”-nek nevezte a másodfokú bíróság eljárását.

A **törvényesség** az anyagi és az eljárási szabályok konzekvens megtartását jelenti, jelentette volna azt is beleértve, hogy a bíróság által megállapított tényállásnak azonosnak kell lennie az ügy valós tényállásával.

A **megalapozottság követelményének** az ítéletek akkor tettek volna eleget, ha olyan tényállást tartalmaztak volna, amelyeket a bíróságok bizonyítékokkal támasztottak volna alá, nem pedig jogon túli kategóriákra (megyei természetű), - tévesen – ítéleti bizonyosságra, alperesi nyilatkozatokra, alperesi magánszakértői véleményekre utaltak volna, teljesen negligálva, félreértelmezve a teljes reparáció elvét.

A **hatékony jogorvoslathoz való jog**: „(...) Az alapjogból tartalmi követelmények is fakadnak. Ilyen követelmény a jogorvoslat lehetőségéről való tudomásszerzés garantáltsága; a hatékony, tényleges felülbírálat lehetővé tétele és a felülbírálatot végző szerv indokolási kötelezettsége. (...)”¹

„(...)„Nem következik mindebből, hogy a jogorvoslatot elbíráló szervnek a kérelemnek minden körülmények között helyt kell adnia, az azonban feltétlenül, hogy az eljárási szabályok által meghatározott keretek között a jogorvoslati eljárást lefolytassák és a jogorvoslati kérelemben írtakat a jogszabályban foglaltak szerint érdemben megvizsgálják. A jogorvoslati út igénybevételének nem előfeltétele továbbá valamely jog – esetleg alapjog – tényleges sérelmének a bekövetkezése, elegendő, ha az érintett megítélése szerint jogát (jogos érdekét) sérti a támadott döntés. A jogorvoslathoz való jog mint alapjog sérelme tehát akként is megvalósulhat, hogy más (alap)jogi sérelem esetleg nem állapítható meg az ügyben. {3064/2014. (III. 26.) AB határozat, Indokolás [16]–[17], 12/2015. (V. 14.) AB határozat, Indokolás [26]}” A jogorvoslati jog sérelme azonban gyakran kapcsolatba hozható, illetve visszavezethető más Alaptörvényben biztosított jog(ok) sérelmére is. Egyértelmű például a jogorvoslati jog és a tisztességes eljárás követelményeinek a kapcsolata, hiszen azoknak a jogorvoslati eljárás során is érvényesülniük kell. Ha tehát egy ügyben közvetett módon más alapjogi sérelem gyanúja is felmerül, a jogorvoslat akkor minősül hatékonynak, ha a panaszolt alapjogi sérelem tekintetében a tényleges orvosolhatóság lehetősége fennáll és sor kerül a panaszolt sérelem érdemi felülvizsgálatára. (...)”²

A **döntéshez való joghoz** szorosan kapcsolódik az **indokolási kötelezettség elve**. Ezek értelmében, ha a bíróság döntést hoz, kellően meg kell indokolnia, hogy mely tények, bizonyítékok alapján jutott arra a következtetésre, ami döntésének alapját

képezte és mely körülményeket, hivatkozásokat miért zárt ki a bizonyítékok, bizonyítási eljárás köréből. Ugyanis az ügyfél csak ezáltal értheti meg a döntés eredményét, erre alapozhatja jogorvoslati kérelmét, ezért az indokolásnak kellően részletesnek kell lennie. [Case of Ruiz Torija v. Spain, 18390/91 – Judgment (Chamber), 9 December 1994., Case of Hirvisaari v. Finland, 49684/99 – Judgment (Fourth Section), 27 September 2001.]

3. Egyéb nyilatkozatok és melléletek

a) Nyilatkozat arról, ha az indítványozó kezdeményezte-e a bíróságon az alkotmányjogi panasszal támadott bírósági ítélet végrehajtásának felfüggesztését.

Indítványozóként nem kezdeményeztem a bíróságon az alkotmányjogi panasszal támadott bírósági ítélet végrehajtásának felfüggesztését.

b) Ügyvédi meghatalmazás eredeti példánya, vagy jogtanácsosi igazolvány másolata, ha az indítványozó jogi képviselővel jár el.

Az ügyben jogi képviselő nélkül járok el.

c) Nyilatkozat az indítványozó személyes adatainak nyilvánosságra hozhatóságáról (Melléklet)

- Adatkezelési nyilatkozat

d) Az érintettséget alátámasztó dokumentumok egyszerű másolata (Melléletek)

- Nagykanizsai Járásbíróság 5.P.20.988/2013/55. számú ítélete
- Zalaegerszegi Törvényszék, mint másodfokú bíróság a 3.Pf.20.125/2016/4. számú végzése
- Nagykanizsai Járásbíróság 5.P.20.607/2016/3. számú ítélete
- Zalaegerszegi Törvényszék 3.Pf.21.495/2016/3. számú jogerős ítélete
- Kúria mint felülvizsgálati bíróság Pfv.III.22.090/2017/4. számú ítélete

Kelt: Borsfa, 2019. január 29.

